2021. február 11., csütörtök

P9_TA(2021)0054

A mianmari helyzet

Az Európai Parlament 2021. február 11-i állásfoglalása a mianmari helyzetről (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Mianmarról és a rohindzsák helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2012. november 22-i ([1]), a 2012. április 20-i ([2]), a 2010. május 20-i ([3]), 2010. november 25-i ([4]), a 2016. július 7-i ([5]), a 2016. december 15-i ([6]), a 2017. szeptember 14-i ([7]), a 2018. június 14-i ([8]), a 2018. szeptember 13-i ([9]) és a 2019. szeptember 19-i ([10]) állásfoglalására,

— tekintettel a Tanács Mianmarról/Burmáról szóló 2018. február 26-i és 2018. december 10-i következtetéseire,

— tekintettel a Tanácsnak a Mianmarral szembeni jelenlegi korlátozó intézkedések további tizenkét hónappal történő megújításáról szóló, 2020. április 23-i határozatára,

— tekintettel az Európai Unió és Mianmar közötti, 2020. október 14-én videokonferencián tartott hatodik emberi jogi párbeszédre,

— tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) Mianmarról szóló, 2021. február 1-jei nyilatkozatára,

— tekintettel az alelnök/főképviselő által az Európai Unió nevében 2021. február 2-án Mianmarról tett nyilatkozatra,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a főtitkár által közzétett, a konfliktusok során előforduló szexuális erőszakról szóló, 2018. március 23-i jelentésére (S/2018/250),

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának Mianmarról és a rohindzsa muszlimok és más kisebbségek emberi jogi helyzetéről szóló jelentéseire,

— tekintettel az UNIFFM-nek a Mianmarban tapasztalható szexuális és nemi alapú erőszakról és az etnikai konfliktusok nemi szempontú hatásáról szóló, 2019. augusztus 22-i jelentésére (A/HRC/42/CRP.4),

— tekintettel az emberi jogok mianmari helyzetével foglalkozó különleges előadó, az Emberi Jogi Főbiztos Hivatala és az ILO felügyeleti mechanizmusa által készített jelentésekre,

— tekintettel a Nemzetközi Bíróságnak a népirtás bűntettének megelőzéséről és büntetéséről szóló egyezmény alkalmazása ügyében (Gambia kontra Mianmar ügy) hozandó ideiglenes intézkedések iránti, a Gambiai Köztársaság által benyújtott kérelemre vonatkozó, 2020. január 23-i végzésére,

— tekintettel az 1949. évi genfi egyezményekre és az azokhoz csatolt jegyzőkönyvekre,

— tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi ENSZ-egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,

---

([1]) HL C 419., 2015.12.16., 189. o.
([2]) HL C 258. E, 2013.9.7., 79. o.
([3]) HL C 161. E, 2011.5.31., 154. o.
([4]) HL C 99. E, 2012.4.3., 120. o.
([5]) HL C 101., 2018.3.16., 134. o.
([6]) HL C 238., 2018.7.6., 112. o.
([7]) HL C 337., 2018.9.20., 109. o.
([8]) HL C 28., 2020.1.27., 80. o.
([9]) HL C 433., 2019.12.23., 124. o.
([10]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0018.

2021. február 11., csütörtök

— tekintettel a népirtás bűntettének megelőzéséről és büntetéséről szóló 1948. évi ENSZ-egyezményre,

— tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 25. cikkére,

— tekintettel a Mianmarban lévő diplomáciai képviseleteknek a mianmari demokratikus átmenet támogatásáról, valamint a béke, az emberi jogok és az ország fejlődésének előmozdítására irányuló erőfeszítésekről tett, 2021. január 29-i közös nyilatkozatára,

— tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) Mianmarról szóló 2021. február 1-jei nyilatkozatára,

— tekintettel a G7-ek külügyminisztereinek Mianmarról szóló 2021. február 3-i nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Mianmarról szóló 2021. február 5-i sajtónyilatkozatára,

— tekintettel António Guterres ENSZ-főtitkár 2021. február 4-i sajtónyilatkozatára,

— tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) elnökének a Mianmari Szövetségi Köztársaságban bekövetkezett fejleményekről szóló, 2021. február 1-jei nyilatkozatára,

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,

— tekintettel az ENSZ mianmari különleges előadója, Tom Andrews nyilatkozataira,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel 2021. február 1-jén a mianmari hadsereg – az ún. Tatmadaw – Mianmar alkotmányát egyértelműen megsértve letartóztatta Vin Mjint elnököt és Aung Szan Szú Csi államtanácsost, valamint a kormány vezető tagjait, államcsíny útján magához ragadta a hatalmat a kormányzás törvényhozó, bírói és végrehajtó ága felett, és egyéves szükségállapotot hirdetett ki;

B. mivel az államcsínyre válaszul több mianmari városban tiltakozások törtek ki; mivel 2021. február 7-én Yangon városában mintegy 100 000 ember békés tüntetés keretében tiltakozott az államcsíny ellen; mivel 2021. február 1. óta mintegy 164 politikust, kormányzati tisztviselőt, civil társadalmi képviselőt, szerzetest és írót tartóztattak le jogellenesen vagy helyeztek házi őrizetbe; mivel a folytatódó tiltakozásokra válaszul a hadsereg február 8-án hadiállapotot hirdetett az ország legnagyobb városaiban, éjszakai kijárási tilalmat rendelt el és betiltotta a több mint öt fős összejöveteleket;

C. mivel a 2020. november 8-i mianmari parlamenti választásokat a Nemzeti Liga a Demokráciáért (NLD) párt nyerte meg, 396 képviselői helyet szerezve meg a 476-ból (vagyis az összes képviselői hely mintegy 83 %-át); mivel ez volt a közel 50 évig tartó katonai diktatúrát követő második vitatott választás, mivel a Tatmadaw által támogatott Szövetségi Szolidaritás és Fejlődés Pártja (USDP) csak 33 képviselői helyet szerzett; mivel az NLD tovább növelte szavazati részarányát a 2015-ös – Mianmarban 1990 óta első alkalommal kiírt – demokratikus választások óta, amikor az NLD 360, az USDP pedig 41 képviselői helyet nyert el; mivel a katonaság már az 1990-es választások elismerését is megtagadta, amelyeken az NLD a 492 helyből 392-t szerzett meg;

D. mivel a demokratikus választásokon a részvételi arány következetesen 70 % körül mozgott, ami azt mutatja, hogy Mianmar népe támogatja a demokráciát;

E. mivel az új parlament első ülésére épp az államcsíny napján került volna sor; mivel a katonai puccs a mianmari nép demokratikusan kifejezett akaratának semmibe vétele, és tükrözi a Tatmadaw azon szándékát, hogy ismét teljes ellenőrzést gyakoroljon Mianmar felett, ahogyan azt a katonai uralom alatt tette, amely 2012-ben csak hivatalosan ért véget, a valóságban sosem; mivel a Tatmadaw kijelentette, hogy a most kihirdetett egyéves szükségállapot után új választásokat tartanak, ami azt jelenti, hogy ebben az időszakban a parlamenti képviselet nem lesz biztosítva;

F. mivel az államcsíny ellenére 2021. február 4-én 70 megválasztott parlamenti képviselő hivatali esküt tett, kötelezettséget vállalva arra, hogy a parlament továbbra is ellátja szerepét, és ők végrehajtják a nép képviselőiként rájuk ruházott megbízatást;

G. mivel a Tatmadaw – nyilvánvalóan tudatában alacsony lakossági támogatottságának – nem fogadta el a választási eredményeket, és kiterjedt választási csalásra hivatkozott, bizonyítékok felmutatása nélkül; mivel a mianmari választási bizottság és választási megfigyelők nem erősítették meg a Tatmadaw állításait; mivel a Tatmadaw és annak politikai szárnya, az USDP az elmúlt hetekben többször emlegetett választási szabálytalanságokat, és felszólította a mianmari nemzeti választási bizottságot, hogy avatkozzon be; mivel a hadsereg tüntetéseket szervez a katonaság támogatására; mivel becslések szerint a konfliktus sújtotta területeken élő etnikai kisebbségekhez tartozó 1,5 millió – zömmel rohindzsa – szavazó nem vehetett részt a választásokon; mivel a mianmari állampolgársági törvény a rohindzsákat a „nemzethez nem tartozó” vagy a „külföldi lakos” kategóriába sorolja, megfosztva őket állampolgárságuktól;

H. mivel ez az államcsíny egyértelműen sérti Mianmar 2008. évi alkotmányát; mivel a mianmari alkotmány előírja, hogy csak az elnök szüntetheti meg ténylegesen a polgári hatalomgyakorlást; mivel a 2021. február 1-jei katonai puccs ezért alkotmányellenes volt, mivel Vin Mjint elnököt jogellenesen tartóztatták le;

I. mivel a Tatmadaw Mjint Szve tábornokot nevezte ki ideiglenes elnökké; mivel a legfőbb döntéshozó valószínűleg továbbra is a katonaság főparancsnoka, Min Aung Hlaing tábornok, aki a muszlim kisebbség üldözésében való részvétele miatt szerepel a nemzetközi szankciós listákon;

J. mivel az államcsíny óta a Tatmadaw szigorúan korlátozta a civil társadalom mozgásterét, és súlyos korlátozásokat vezetett be a médiára vonatkozóan, beleértve az internet és a közösségimédia-platformok teljes lekapcsolását; mivel a Tatmadaw a nemzetközi megfigyelők szerint álhírekkel manipulálja az államcsíny lakosság körében kialakult megítélését; mivel a közösségi médiára vonatkozóan az egész országra kiterjedő korlátozásokat vezettek be, a televízió pedig kizárólag a hadsereg tulajdonában levő Myawaddy TV adását közvetíti;

K. mivel a katonaság – már megszokott módszerét alkalmazva – különös vétségek elkövetésére vonatkozó vádak terjesztésével igyekszik megszabadulni a politikai riválisoktól és kritikusoktól; mivel Aung Szan Szú Csit letartóztatták, és később legalább 10 adóvevő jogellenes behozatalával vádolták meg; mivel Vin Mjint előzött elnököt 2021. február 1-jén letartóztatták a koronavírus-járványra vonatkozó veszélyhelyzeti szabályok megsértése miatt, azzal a váddal, hogy a tavalyi választási kampány során üdvözölt egy támogatóktól zsúfolt autót; mivel – amennyiben bűnösnek találják őket – mind Aung Szan Szú Csi, mind Vin Mjint akár három évig terjedő börtönbüntetést is kaphat; mivel a bűnügyi nyilvántartásban való szereplés megakadályozhatja a közhivatalba való visszatérésüket;

L. mivel mintegy 100 csoport csatlakozott a Polgári Engedetlenségi Mozgalomhoz, amely több ágazat mellett az orvosi ellátásban dolgozókat is sztrájkra szólította fel;

M. mivel Mianmar történelmének hosszú ideje része a demokráciáért folytatott küzdelem és a katonai elnyomás; mivel a Nagy-Britanniától való függetlenség 1948-ban való kivívása óta – különösen az 1962–2015 közötti hosszú időszakban – a hadsereg szilárdan kézben tartotta a hatalmat, korlátozva a demokratikus fejlődést, beleértve a civil társadalmi szervezeteket is, korlátozva az emberi jogokat, bebörtönözve az ellenzéki aktivistákat, köztük az 1991-es Nobel-békedíjas Aung Szan Szú Csit, akit az 1989 és 2010 közötti időszak nagy részében házi őrizetben tartottak;

N. mivel a jelenlegi alkotmány 2008-ban lépett hatályba, és mivel a választások előtt emberi jogi szervezetek aggályokat vetettek fel, mert az a parlamenti képviselői helyek 25 %-át a Tatmadaw-nak biztosítja, és így a hadseregnek lényegében vétójogot biztosít az alkotmány bármilyen további módosítására tett kísérletek esetén, amelyekhez a szavazatok 75 %-a szükséges; mivel az alkotmány továbbá teljes körű ellenőrzési jogot biztosít a Tatmadaw számára a biztonsági erők, a rendőrség, valamint a belügyi, a védelmi és a határvédelmi minisztériumok felett;

O. mivel sorozatos tiltakozásokat és belső harcokat követően a 2010-es évek elején úgy tűnt, hogy az országban végre fokozatos demokratikus nyitás veszi kezdetét, a polgári szabadságjogok bővülését és a demokrácia lassú fejlődését eredményezve, ami a 2015. évi általános választások és néhány időközi választás során vált láthatóvá, melyeket nagy arányban az ellenzéki NLD párt nyert meg;

P. mivel annak ellenére, hogy az ország 2015 óta féldemokratikus és polgári kormánnyal rendelkezik, a mianmari helyzet továbbra is törékeny és feszült maradt, tekintettel arra, hogy a demokráciapárti erők és a Tatmadaw – jóllehet bizonyos gazdaságfejlesztési projektek és gazdasági reformok kérdésében nagyjából egyetértettek – alapvetően eltérő elképzelésekkel rendelkeztek az ország jövőjéről;

2021. február 11., csütörtök

Q. mivel a 2010-es évek óta Mianmarban végbemenő demokratikus nyitást nagyrészt az ország gazdasági fejlődésének szükségessége motiválta, miután a katonai kormányzás és a kétségbeejtő emberi jogi helyzet következtében a nemzetközi közösség szigorú szankciókkal sújtotta az országot; mivel az óvatos demokratikus reformok eredményeként egyes nemzetközi szankciókat lassan mérsékeltek, ami lehetővé tette a gazdasági fejlődést, és kedvezett a mianmari lakosság nagy részének; mivel az államcsíny a demokratizálódási folyamattal szemben az államot privilegizálja, ami aláássa a„fegyver kivételével mindent”(EBA)-kedvezmények megadásának feltételeit és a szankciók mérséklését;

R. mivel az emberi jogok megsértése, különösen a mianmari muzulmán kisebbség – kiváltképp a rohindzsák – sérelmére, amelyet a mianmari kormány nem ismert el országa egyik etnikai csoportjaként, tovább folytatódott a demokratikus nyitást követően is, és tragikus atrocitásokban tetőzött 2017-ben, amelyeket az ENSZ etnikai tisztogatásnak minősített, és amelyek következtében tömeges menekültáradat zúdult a szomszédos Bangladesre; mivel a rohindzsa kisebbséget a nemzetközi közösség számos felhívása ellenére a mai napig továbbra is üldözik Mianmarban;

S. mivel a mianmari kormány nagyrészt figyelmen kívül hagyta a rohindzsák elleni etnikai tisztogatás leállítására és helyzetük javítására irányuló nemzetközi felhívásokat; mivel ennek következtében 2019 szeptemberében a Parlament végül felfüggesztette Mianmar akkori államtanácsosa és külügyminisztere, Aung Szan Szú Csi tagságát a Szaharov-díjasok közösségében, mert nem lépett fel az emberi jogok e jól dokumentált megsértései ellen; mivel azóta az emberi jogok megsértése miatt nemzetközi szankciókat vezettek be a hadsereg és jelenlegi főparancsnoka, Min Aung Hlaing tábornok és további személyek ellen;

T. mivel Mianmarban számos etnikai csoport él, köztük a rohindzsa, a karen, a rakin, a san és a csin nép; mivel a belső konfliktusok az elmúlt évtizedekben tragikus módon több ezer emberéletet követeltek; mivel a Kayin államban történt közelmúltbeli összecsapások következtében csak 2020 decembere óta 4000 ember kényszerült elhagyni lakóhelyét; mivel az elmúlt években a hadsereg állítólag súlyos emberi jogi jogsértéseket és atrocitásokat követett el, többek között nemi erőszakot és háborús bűncselekményeket, ami arra ösztönözte a Nemzetközi Büntetőbíróságot, hogy vizsgálatot indítson, különös tekintettel a rohindzsa kisebbség helyzetére; mivel az IIFFMM szorgalmazta a Min Aung Hlaing tábornokkal szembeni nyomozást és büntetőeljárás alá vonását a Rakhajn állam északi részén elkövetett népirtás, valamint a Rakhajn, Kacsin és San államokban elkövetett emberiesség elleni bűncselekmények és háborús bűncselekmények miatt;

U. mivel a Nemzetközi Bíróság 2020. január 23-án a népirtásról szóló egyezményhez és a rohindzsákhoz kapcsolódó Gambia kontra Mianmar ügyben hozott végzése ideiglenes intézkedéseket mondott ki; mivel a Nemzetközi Bíróság előtt a mianmari kormány (amelynek védelmét Aung Szan Szú Csi vezette) a népirtásra vonatkozó állításokat félrevezetőnek és a helyzetről hiányos tényállást mutatónak nevezte; mivel a mianmari kormány több elnöki irányelv formájában korlátozott intézkedéseket tett az emberi jogok megsértése elleni küzdelem érdekében; mivel a kormánynak még módosítania kell vagy hatályon kívül kell helyeznie a rohindzsákkal szembeni hátrányos megkülönböztetést megkönnyítő kulcsfontosságú törvényeket, közöttük az 1982-es állampolgársági törvényt is;

V. mivel az EU következetesen felhívta a figyelmet arra, hogy az ilyen bűncselekményekért felelős személyeket el kell számoltatni, továbbá támogatta az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2018. szeptember 27-i ülésén és az ENSZ Közgyűlés Harmadik Bizottságában 2018. november 16-án elfogadott határozatokat; mivel a rohindzsák elleni támadásokat felügyelő legmagasabb rangú katonai szereplők hivatalukban maradnak, és részt vettek az államcsínyben; mivel a Parlament számos alkalommal elítélte az emberi jogok megsértését, valamint a rohindzsa lakosság elleni rendszeres és széles körű támadásokat;

W. mivel 2013 óta az Európai Unió mind politikailag, mind pénzügyileg támogatta a mianmari demokratikus átalakulást, és hatalmas erőfeszítéseket tett az országban a béke, az emberi jogok és a fejlődés előmozdítása érdekében; mivel 2015 októberében az EU nemzetközi tanúként aláírta a nemzeti tűzszüneti megállapodást, amely tükrözi a békefolyamat támogatásában játszott kulcsfontosságú szerepét; mivel az EU a 2014–2020 közötti időszakban 688 millió eurót különített el Mianmar számára fejlesztési támogatásként; mivel Mianmar az EBA rendszer keretében kereskedelmi kedvezményekben részesül, amely vám- és kvótamentes hozzáférést tesz lehetővé az EU egységes piacához; mivel az EBA fokozott kötelezettségvállalással járó folyamata már 2018-ban elindult, a hangsúlyt elsősorban az emberi jogi egyezmények és a munkavállalói jogok tiszteletben tartására helyezve;

X. mivel 2020. április 23-án a Tanács egy évvel, 2021. április 30-ig meghosszabbította a Mianmarral szembeni korlátozó intézkedéseket, beleértve arra a 14 magas rangú mianmari katonára, határőrre és rendőrségi tisztviselőre vonatkozó vagyonbefagyasztást és utazási tilalmat, akik a rohindzsa népesség, a falvak etnikai kisebbsége, valamint civilek ellen

Rakhajn, Kacsin és San államokban elkövetett emberi jogi jogsértésekért felelősek; mivel Min Aung Hlaing tábornokkal vagy a főparancsnok-helyettessel, Szó Vin tábornokkal szemben nem vezettek be korlátozó intézkedéseket;

Y. mivel becslések szerint mintegy 600 000 rohindzsa maradt Rakhajn államban, ahol továbbra is diszkriminatív politikákat és gyakorlatokat alkalmaznak velük szemben, rendszeresen megsértik alapvető jogaikat, önkényesen letartóztatják és túlzsúfolt táborokban tartják fogva őket, akadályozzák mozgásszabadságukat, valamint szigorúan korlátozzák az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésüket;

Z. mivel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) 350 millió USD értékű, koronavírussal kapcsolatos sürgősségi finanszírozást folyósított Mianmarnak az államcsínyt megelőző héten;

AA. mivel a Tatmadaw és vezérkarának tagjai, akiket széles körben korruptnak tartanak, szervesen részt vesznek Mianmar gazdaságában, hiszen jelentős konglomerátumok tulajdonosai, ellenőrzik az ország értékes jádekő- és fakereskedelmét, irányításuk alatt tartanak olyan infrastruktúrákat, mint a kikötők és a gátak, valamint bankokat, biztosítótársaságokat, kórházakat, edzőtermeket és médiaorgánumokat üzemeltetnek; mivel a katonai puccs veszélyezteti a nemzetközi beruházásokban, turizmusban és pénzügyekben való folytatódó részvételt;

AB. mivel az államcsínyt számos nemzetközi szereplő, például az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Japán, India, Ausztrália és Kanada is elítélte, kritizálta vagy aggályosnak találta; mivel az ASEAN elnöke nyilatkozatot adott ki, amelyben ösztönözte „a párbeszédet, a megbékélést és a normalitáshoz való visszatérést"; mivel 2021. február 5-én Joko Widodo indonéz elnök és Muhyiddin Yassin malajziai miniszterelnök külön ASEAN-találkozót hívott össze az ügy megvitatására;

AC. mivel Guterres ENSZ-főtitkár az államcsínyt „teljességgel elfogadhatatlannak" nevezte; mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa sajtóközleményt adott ki, amelyben „mély aggodalmát" fejezte ki a mianmari katonai hatalomátvétel miatt, és az ország megválasztott vezetője, Aung Szan Szú Csi és Vin Mjint elnök azonnali szabadon bocsátására szólított fel; mivel Kína és Oroszország megakadályozta, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozottabb szöveget fogadjon el; mivel 2021. február 7-én az ENSZ Mianmarral foglalkozó különleges előadója, Tom Andrews nyilatkozatot tett közzé, amelyben – egyéb érdekelt felek mellett – sürgette az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát, hogy haladéktalanul hívjon össze rendkívüli ülést;

AD. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság III. Tárgyalás-előkészítő Kollégiuma 2019. november 14-én úgy határozott, hogy engedélyezi a rohindzsák Mianmarból Bangladesbe történő kitoloncolásának bűncselekményként történő kivizsgálását; mivel az UNIFFM 2019. szeptember 16-i legutóbbi jelentése szerint a mianmari kormány fellépései a Rakhajn államban maradt rohindzsák elleni átfogó és módszeres támadás folytatását képezik, ami kimeríti az „üldözés és más, emberiesség elleni bűncselekmények" fogalmát;

1. együttérzését és támogatását fejezi ki a mianmari nép felé a demokráciáért, a szabadságért és az emberi jogokért folytatott békés és legitim küzdelmében;

2. határozottan elítéli a Tatmadaw által – Min Aung Hlaing tábornok irányítása alatt – 2021. február 1-jén államcsínnyel elkövetett katonai hatalomátvételt és felszólítja a Tatmadaw-t, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben a 2020. novemberi demokratikus választások eredményét, és annak érdekében, hogy ne sodorja veszélybe az elmúlt években elért valamennyi demokratikus előrelépést, haladéktalanul állítsa vissza a polgári kormányzást, vessen véget a szükségállapotnak, és tegye lehetővé valamennyi megválasztott parlamenti képviselő számára mandátumuk betöltését az alkotmányos rend és a demokratikus normák helyreállítása érdekében; felszólítja az EU-t és tagállamait, valamint a nemzetközi közösséget, hogy ne ismerjék el Mianmar katonai vezetését, többek között Min Aung Hlaing tábornokot, Szó Vin tábornokot és Mjint Szve ügyvivő elnököt, és ennek megfelelően lépjenek fel;

3. követeli, hogy azonnal és feltétel nélkül bocsássák szabadon Vin Mjint elnököt, Aung Szan Szú Csi államtanácsost és minden olyan személyt, akit jogellenesen tartóztattak le elcsalt választások, csalárd választási eredmények vagy egyéb, érdemi alapot nélkülöző abszurd vádak ürügyén; emlékezteti a Tatmadaw-t, hogy az ilyen jellegű vádaskodások tovább csökkentik belföldi és nemzetközi hitelességét; hangsúlyozza, hogy a mianmari hadseregnek tisztáznia kell, hogy a letartóztatott személyeket milyen jogalappal tartják fogva, továbbá garantálnia kell jogaik maradéktalan tiszteletben tartását – a bántalmazással szembeni védelmet is beleértve –, valamint a választott ügyvédjükkel és családtagjaikkal való kapcsolattartás lehetőségét;

2021. február 11., csütörtök

4. elítéli, hogy az államcsínyt követően a Tatmadaw keményen lépett fel a független aktivistákkal, a médiával és a civil társadalmi szervezetekkel szemben; felszólít a kizárólag az eltérő vélemények kifejezése miatt letartóztatott civil társadalmi aktivisták, szerzetesek és újságírók azonnali szabadon bocsátására, és kitart amellett, hogy nem szabad akadályozni az e törvénytelen államcsíny elleni békés tiltakozáshoz való jogukat, és hogy a polgári személyeket semmilyen formában nem szabad megtorlásnak alávetni;

5. üdvözli a Mianmarban 2020. november 8-án tartott második demokratikus általános választások megszervezését, és felszólítja az összes érintett felet, hogy szigorúan tartsák tiszteletben a mianmari nép akaratát; sürgeti az összes felet, hogy kezdjék újra Mianmarban a demokratikus átmenet folyamatát; ragaszkodik ahhoz, hogy haladéktalanul hívják össze az államszövetség parlamentjének mindkét házát annak beiktatása és az ország legmagasabb vezetői – köztük az elnök, az alelnökök és az új polgári kormány – teljes mértékben átlátható és demokratikus módon történő kinevezése érdekében; megismétli az alelnök/főképviselő felajánlását, amely szerint az Európai Unió kész támogatni az összes olyan kulcsfontosságú érdekelt féllel folytatott párbeszédet, akik jóhiszeműen kívánják megoldani a helyzetet és vissza kívánják állítani az alkotmányos rendet Mianmarban;

6. felhívja a Tatmadaw-t, hogy tartsa tiszteletben a 2020. november 8-i általános választások eredményét, haladéktalanul vessen véget a szükségállapotnak, és adja át a hatalmat a megválasztott polgári hatóságoknak; emlékeztet arra, hogy a választási szabálytalanságokra vonatkozó állításokat bizonyítékokkal kell alátámasztani és a megfelelő demokratikus csatornákon keresztül kell kivizsgálni, teljes mértékben tiszteletben tartva a legitim hatóságok döntését; úgy véli, hogy a Tatmadaw által 2021. február 3-án kinevezett jelenlegi nemzeti választási bizottság illegitim és alkalmatlan a múltbeli és jövőbeli választási eredmények hitelesítésére; kitart amellett, hogy haladéktalanul vissza kell állítani az előző nemzeti választási bizottságot;

7. sürgeti a mianmari hadsereget és a Vin Mjint elnök alatt jogszerűen megválasztott mianmari kormányt, hogy a tényleges demokráciának és a Mianmarban élő összes nép jólétének biztosítása érdekében kezdeményezze egy új alkotmány szabad és tisztességes eljárással történő kidolgozását és végrehajtását, szavatolva különösen valamennyi mianmari etnikai csoport, közöttük a rohindzsák elismerését és képviseletét, és mindenki számára biztonságot, szabadságot, harmóniát és békét garantálva;

8. határozottan bírálja a polgári és emberi jogok, valamint a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának korlátozását, és ennek fényében határozottan elítéli a tömegtájékoztatás szabadságának az internet lekapcsolása, valamint a közösségimédia-platformok, például a Facebook és a Twitter korlátozása és blokkolása révén történő akadályozását is;

9. hangsúlyozza, hogy a telekommunikációs csatornák lekapcsolása a jelenlegi Covid19-világjárvány mellett további fenyegetést jelent a lakosságra nézve, csakúgy, mint a fegyveres csoportok részvételével zajló, folyamatban lévő belső konfliktus, amely az ország több részében veszélyezteti a polgári lakosságot; hangsúlyozza ezért, hogy haladéktalanul vissza kell állítani a teljes körű telefon- és internetszolgáltatást;

10. felhívja a figyelmet az alelnök/főképviselő nyilatkozatára, amely szerint az Európai Unió elvárja, hogy mind Mianmar, mind az uniós tagállamok polgárainak biztonsága mindenkor biztosítva legyen, és az EU minden rendelkezésére álló lehetőséget meg fog vizsgálni a demokrácia érvényre juttatása érdekében;

11. elismerését fejezi ki a mianmari népnek, amely évtizedeken át élt katonai uralom alatt, és annak ellenére, hogy a demokratikus szabadságjogokat csak korlátozott mértékben élvezhette, továbbra is küzd egy demokratikus Mianmarért, és figyelemreméltó módon közel 70 %-os arányban vett részt a 2020-as választásokon, ami egyértelműen jelzi az ország polgárainak azon kívánságát, hogy részt vegyenek országuk demokratikus kormányzásában;

12. megismétli, hogy határozottan támogatja a civil társadalom és a demokrácia mianmari szószólóit, és felhívja az EU-t és intézményeit, hogy a jelenlegi katonai kormány által bevezetett jelenlegi és esetlegesen a jövőben is folytatódó korlátozások ellenére folytassák a civil társadalom támogatására irányuló erőfeszítéseket;

13. ismét kifejezi azon alapvető meggyőződését, hogy a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása alapvető fontosságú a fenntartható és valóban inkluzív gazdasági növekedés és jólét eléréséhez;

14. megismétli, hogy Aung Szan Szú Csi továbbra is jelképe a mianmari nép igazságosabb és demokratikusabb jövővel kapcsolatos törekvéseinek és ambícióinak annak ellenére, hogy nem ítélte el megfelelően a mianmari kisebbségekkel szemben elkövetett emberi jogi jogsértéseket;

15. aggodalmát fejezi ki a mianmari Tatmadaw által terjesztett, növekvő mennyiségű meghamisított és manipulált információ miatt, és aggasztó tendenciának tartja az ilyen „álhírek” Mianmarban való növekvő jelenlétét;

16. emlékeztet arra, hogy Mianmarnak teljesítenie kell a demokratikus elvekkel és az emberi jogokkal kapcsolatos kötelezettségeit és kötelezettségvállalásait, amelyek a „fegyver kivételével mindent” rendszer alapvető elemét képezik; sürgeti a Bizottságot, hogy az általános preferenciarendszerről szóló rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján indítson vizsgálatot azzal a céllal, hogy felfüggessze azokat a kereskedelmi kedvezményeket, amelyeket Mianmar, és különösen a katonai vezetés tagjainak vállalatai élveznek bizonyos ágazatokban, valamint tájékoztassa megfelelően a Parlamentet a meghozandó intézkedésekről; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy gyakoroljanak nagyobb nyomást a Tatmadaw-ra, és tegyenek meg minden tőlük telhető intézkedést a megválasztott hatóságok újbóli hatalomra juttatása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy – fenntartva azt a lehetőséget, hogy a puccsért felelős személyekkel szemben intézkedéseket, így szankciókat dolgoz ki – készítsen elő fokozatosan beiktatható büntetőintézkedéseket a meglévő jogsértésekre és az esetleges további jogsértésekre való megfelelő reagálás érdekében, szem előtt tartva ugyanakkor a korábban biztosított kereskedelmi kedvezményeknek a civil társadalomra és a civil gazdaságra gyakorolt pozitív hatásait;

17. sürgeti a Bizottságot, hogy mihamarabb bocsásson ki tájékoztató anyagokat az uniós székhelyű vállalkozások számára, figyelmeztetve őket a mianmari hadsereggel folytatott üzleti tevékenység emberi jogi, a jó hírnévvel kapcsolatos és jogi kockázataira; nyomatékosan kéri az uniós székhelyű vállalkozásokat, hogy végezzenek alapos emberi jogi átvilágítást, és biztosítsák, hogy ne legyenek kapcsolataik sem a mianmari biztonsági erőkkel, sem pedig azok egyes tagjaival vagy a tulajdonukban lévő vagy általuk ellenőrzött szervezetekkel, és ne járuljanak hozzá sem közvetlenül, sem közvetve a hadsereg demokráciával és emberi jogokkal szembeni kemény fellépéséhez; felszólítja az uniós székhelyű vállalkozásokat – az anyavállalatokat és leányvállalataikat egyaránt –, hogy sürgősen vizsgálják felül mianmari üzleti viszonyaikat, és függesszék fel minden kapcsolatukat a katonasághoz kapcsolódó vállalatokkal; rámutat, hogy jelenleg folyik a vállalati átvilágításról szóló uniós jogszabályok elfogadása, amelyek emberi jogi átvilágítási kötelezettségeket írnak elő az uniós vállalatok és az egységes piacon működő vállalatok számára, biztosítva, hogy az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog Mianmarban való megsértéséhez hozzájáruló vagy ezzel összefüggésbe hozható vállalatok elszámoltathatók legyenek a nemzeti joggal összhangban;

18. felhívja az uniós intézményeket és más nemzetközi pénzügyi szervezeteket, hogy alaposan vizsgálják meg a Tatmadaw és tagjai pénzügyi tevékenységeit, és részletesen ismertessék, hogy milyen megfelelő intézkedéseket lehetne hozni abban az esetben, ha a mianmari helyzet nem javul, vagy akár tovább romlik;

19. felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy mozdítsanak elő nemzetközi konszenzust annak megakadályozása érdekében, hogy Mianmar jogellenesen engedély nélküli árukat exportáljon a hadsereg hasznára, valamint vessenek véget jogellenes áruk termelésének, különösen természeti erőforrások – például fa – jogellenes kitermelésének;

20. felszólítja a Tanácsot, hogy vizsgálja felül és lehetőség szerint módosítsa a Mianmarral szembeni uniós fegyverembargót annak biztosítása érdekében, hogy az embargó hatálya kiterjedjen minden olyan hírszerzési eszközre és kettős felhasználású termékre, amelyeket a katonaság a jogok és az eltérő vélemények elleni fellépése során felhasználhat;

21. felszólítja az EU-t, hogy folytassa az ország polgárait segítő programokat, és a jelenlegi válság fényében szükség esetén fokozza a támogatást, beleértve a humanitárius segítségnyújtást és a demokrácia támogatására irányuló kezdeményezéseket; üdvözli Ausztria, Finnország, Franciaország, Németország, Hollandia és Lengyelország 2020. július 1-jei döntését, amely felfüggeszti Mianmar 98 millió USD összegű adósságának visszafizetését annak érdekében, hogy segítse az országot a Covid19-világjárvány súlyos hatásainak kezelésében; sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy a fejlesztési segélyeket ne a mianmari kormányzati csatornákon keresztül folyósítsák, amelyek jelenleg a Tatmadaw kezében vannak;

22. véleménye szerint szükség esetén az ASEAN a nemzetközi közösség által Mianmarnak nyújtott támogatás egyik csatornájaként szolgálhat, ahogy ez a Nargis ciklon 2008-as pusztítását követően is történt; ösztönzi továbbá az ASEAN-t, hogy a jelenlegi mianmari válságban vállalja az aktív közvetítő szerepét; úgy véli, hogy a választási megfigyelő missziók hatékony eszközt jelenthetnek az ASEAN számára a demokratikus rend megszilárdításához az ASEAN tagországokban, mert növelik a választási folyamatok legitimitását;

23. felszólítja az alelnököt/főképviselőt, hogy szorosan működjön együtt a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, például az Egyesült Államokkal, az Egyesült Királysággal, Japánnal, Indiával, Ausztráliával, Kanadával és különösen az ASEAN tagállamaival, dolgozzon együtt velük és egységesítse az álláspontokat és kezdeményezéseket a mianmari polgári kormány mielőbbi helyreállítása érdekében;

24. kéri azonnali és akadálymentes hozzáférés biztosítását a nemzetközi humanitárius megfigyelők – köztük az EU emberi jogi különleges képviselője, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadója és az Emberi Jogi Tanács különleges eljárásai – számára Mianmar teljes területén; üdvözli az EU, az ENSZ és más nemzetközi szervezetek közötti szoros együttműködést Mianmarral kapcsolatban;

2021. február 11., csütörtök

25. üdvözli az ENSZ Biztonsági Tanácsának nyilatkozatát, amelyben felszólít valamennyi fogva tartott azonnali szabadon bocsátására; felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy a lehető leghamarabb fogadjon el határozatot, amelyben elítéli a Tatmadaw által elkövetett államcsínyt, és egyértelmű, kötelező erejű és végrehajtható következményeket szabjon ki arra az esetre, ha a Tatmadaw továbbra is megsérti a demokratikus folyamatokat;

26. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának következő ülésszakán támogassák egy Mianmarról szóló határozat elfogadását;

27. felszólítja továbbá Kínát és Oroszországot, hogy aktívan vegyenek részt a nemzetközi diplomáciában és az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaiként tegyenek eleget kötelességüknek, valamint elvárja, hogy játsszanak konstruktív szerepet a mianmari helyzet vizsgálatában;

28. üdvözli Antonio Guterres ENSZ-főtitkár határozott szavait a mianmari katonaság fellépésével kapcsolatban, valamint az ASEAN elnökének „Fejlemények a Mianmari Szövetségi Köztársaságban” című nyilatkozatát, amely hangsúlyozta „a demokrácia elveihez, a jogállamisághoz és a jó kormányzáshoz, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásához és védelméhez való ragaszkodás” fontosságát;

29. emlékeztet Mianmar többnemzetiségű mivoltára, és sürgeti a Tatmadaw-t, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben az egyes etnikumok elidegeníthetetlen jogait, és hangsúlyozza, hogy az Európai Unió továbbra is szorosan nyomon fogja követni a katonai vezetés fellépéseit a kisebbségekkel, különösen a rohindzsákkal szemben, akik már eddig is sok kegyetlenkedést szenvedtek el; e tekintetben háláját és tiszteletét fejezi ki a bangladesi kormány és nép felé, akik szívesen fogadták a Mianmarból érkező közel egymillió rohindzsa menekültet, és továbbra is menedéket nyújtanak számukra; nyomatékosan hangsúlyozza, hogy végső soron Mianmar viseli a felelősséget e menekültekért, és biztosítania kell a Mianmarba való biztonságos, humánus és rendezett hazaszállításukat és visszailleszkedésüket; szorgalmazza, hogy a humanitárius segítség hiánytalanul és akadálytalanul jusson el Mianmarba;

30. ismételten határozottan elítéli valamennyi múltbeli és jelenlegi emberi jogi jogsértést, valamint a módszeres és széles körű támadásokat, többek között gyilkosságokat, zaklatást, nemi erőszakot és a tulajdon megsemmisítését, amelyek az UNIFFM és az ENSZ emberi jogi főbiztosának adatai szerint népirtásnak, háborús bűncselekménynek és a rohindzsákkal szemben a fegyveres erők által elkövetett, emberiesség elleni bűncselekményeknek minősülnek; hangsúlyozza, hogy a Tatmadaw folyamatosan elmulasztotta a nemzetközi emberi jogi normák és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását;

31. üdvözli, hogy az EU Külügyek Tanácsa meghosszabbította a 2018-as szankciókat és kiterjesztette azokat a Tatmadaw katonai személyzete és tisztjei, illetve a határőrség és rendőrség azon tagjai ellen, akik a rohindzsa lakosság elleni súlyos emberi jogi jogsértésekért felelősek, és elvárja, hogy e személyeket a szankciórendszer keretében folyamatos felülvizsgálat alá helyezzék;

32. újra kijelenti, hogy támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészének azon döntését, hogy előzetes vizsgálatot indít a rohindzsa lakosság ellen elkövetett bűncselekmények ügyében, valamint minden olyan megfelelő kezdeményezést, amely hozzájárul az atrocitásokért felelős személyek, köztük Min Aung Hlaing tábornok és Szó Vin tábornok felelősségre vonásához;

33. sürgeti a Tanácsot, hogy a korlátozó intézkedések jelenlegi rendszerét módosítva építse be a demokrácia megsértésének szankcionálását, és a célzott szankciókat terjessze ki a mianmari hadsereg teljes vezérkarára, így az államcsínyben részt vevő valamennyi személyre, illetve az államcsínyben részt vevők közvetlen tulajdonában lévő jogi személyekre;

34. határozottan üdvözli, hogy az EU vezető szerepet játszott az ENSZ Mianmarra vonatkozó független vizsgálati mechanizmusának létrehozásában, amelynek célja a Mianmarban 2011 óta elkövetett, rendkívül súlyos nemzetközi bűncselekményekkel és erőszakos cselekedetekkel kapcsolatos bizonyítékok összegyűjtése, megerősítése, megőrzése és elemzése; sürgeti Mianmart, hogy működjön együtt az elszámoltathatóság biztosítására irányuló nemzetközi törekvésekkel, többek között végre korlátozás nélkül belépést biztosítva az országba az ENSZ Mianmarra vonatkozó független vizsgálati mechanizmusa (IIMM) számára; felszólítja az EU-t, az uniós tagállamokat és a nemzetközi közösséget annak biztosítására, hogy a Mianmarra vonatkozó független vizsgálati mechanizmus megfelelő – többek között pénzügyi – támogatással rendelkezzen megbízatásának teljesítéséhez;

35. felszólítja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy szorosan kövessék nyomon a mianmari helyzetet, és felkéri az alelnököt/főképviselőt, hogy rendszeresen tegyen jelentést a Parlament Külügyi Bizottságának, biztosítva a megfelelő parlamenti párbeszédet ezzel a fontos és aggasztó helyzettel kapcsolatban;

36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Mianmar legitim elnökének és kormányának, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, az uniós tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Japán, India, Ausztrália, Kanada és az ASEAN tagállamai kormányainak és parlamentjeinek, az ASEAN főtitkárának, az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó kormányközi bizottságának, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának, a mianmari országgyűlésnek (Pyidaungsu Hluttaw), valamint Mianmar elnökének, államtanácsosának és hadseregének.